

“samen op ontdekkingsreis”

Ondersteuningsprofiel 2019-2023

*Onze zorg voor onderwijs
Goed onderwijs met passende zorg
Onze grenzen aan specifieke zorgbehoefte*

0. Inleiding

In dit document wordt een beschrijving gegeven van het ondersteuningsprofiel van onze school. Voor bestuur, directie, leerkrachten, ouders en andere organisaties is de beschrijving van het ondersteuningsprofiel het uitgangspunt voor het inrichten van ons onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte, het bepalen van de grenzen van de zorg en het voldoen aan de wettelijke bepalingen die bestaan rondom zorgplicht en 'passend onderwijs'.

1. Situatie rond passend onderwijs

Het zorgbeleid op onze school is gestoeld op het ondersteuningsprofiel van de Onderwijzorgkoepel Noord Veluwe. In deze plannen zijn een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd. Deze uitgangspunten dienen als vertrekpunt voor activiteiten in de komende jaren. Aangezien ontwikkelingen binnen de zorgkoepel en ontwikkelingen op schoolniveau in het verlengde van elkaar (moeten) liggen, zijn er gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd.

De visie die in het bovengenoemde strategische beleidsplan is geformuleerd, is sterk verbonden met de ontwikkelingen rondom 'passend onderwijs'. Het opstellen van een onderwijs ondersteuningsprofiel is daarbij een belangrijk onderdeel.

In ons onderwijs ondersteuningsprofiel neemt het handelingsgericht werken een belangrijke plaats in. Onze school heeft zich verplicht het handelingsgericht werken (HGW) te implementeren en dit als uitgangspunt van het pedagogisch en didactisch handelen te zien. In de komende jaren scherpen wij dit nog aan. Tegelijkertijd neemt het opbrengstgericht werken ook een grote plaats in.

Ons onderwijs ondersteuningsprofiel sluit aan bij de eisen die vanuit het samenwerkingsverband zijn gesteld aan het niveau van de basiszorg. Wij willen voor sommige kinderen ook vormen van breedtezorg bieden.

2. Schoolsituatie

Obs 'Kofschip is een openbare basisschool in de wijk Horsterveld in Zeewolde. Onze school wordt bezocht door ongeveer 103 kinderen (stand van zaken 1-06-2019). Over de achtergrond van de leerlingen kunnen we zeggen dat er 16 nationaliteiten op school zijn. Onderstaand schema geeft de aantallen leerlingen per groep.

Groep	Aantal
Groep 1	8
Groep 2	7
Groep 3	10
Groep 4	12
Groep 5	15
Groep 6	15
Groep 7	15
Groep 8	8
Totaal	90

Het overzicht hieronder laat het verloop van het leerlingenaantal over de laatste vijf schooljaren zien:

Teldatum	Aantal leerlingen
01-10-2015	111
01-10-2016	100
01-10-2017	93
01-10-2018	95
01-10-2019	90

De conclusie is, dat de school (al enkele jaren) te maken heeft met een terugloop van het leerlingenaantal. Per groep hebben we de specifieke kenmerken in beeld gebracht (terug te vinden in het WMKPO¹) en consequenties getrokken uit deze kenmerken: De taalontwikkeling vraagt een extra

¹ WMKPO = Werken Met Kwaliteitskaarten Primair Onderwijs

investering en rond werkhouding en sociaal-emotionele ontwikkeling liggen aandachtspunten.

2.1. Kenmerken ouders en omgeving

Onze school staat in een licht vergrijzende wijk, wat consequenties heeft voor de instroom. Het opleidingsniveau van de ouders wordt weergegeven in onderstaand schema (gerelateerd aan het gewicht). De kengetallen laten zien, dat onze school te maken heeft met een MBO-populatie. De ouderpopulatie laat geen directe gevolgen zien voor ons beleid m.b.t. actief burgerschap en sociale cohesie. Vanuit onze school is wel een actieve groep Syrische ouders die ondersteuning krijgen van twee vrijwilligers bij alles wat ze tegen komen tijdens het integreren in onze maatschappij.

HAVO, HBO of hoger	MBO of MAVO	< MBO of < MAVO
38%	49%	13%

2.1 Missie obs 't Kofschip

Onze school is een openbare basisschool voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. Wij hanteren het leerstofjaarklassensysteem, met veel aandacht voor het individuele kind (passend onderwijs). Onze school staat open voor alle leerlingen [alle religies] die aangemeld worden door hun ouders/verzorgers. Het is ons doel om leerlingen cognitief en sociaal te ontwikkelen, zodat ze kunnen doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs.

Een leerling van 't Kofschip is voortdurend bezig om zichzelf en de wereld te ontdekken. Hij/zij weet daarbij welke wegen te bewandelen en welke bronnen te raadplegen om oplossingen te vinden. Hij kan die bronnen lezen/verstaan, analyseren en verwerken. Hij/zij is gespreksvaardig, kan goed overleggen en drukt zich begrijpelijk uit in meerdere talen, mondeling en schriftelijk. Hij/zij leert tijdens de ontdekkingsreis rekenen en vergaart kennis van de wereld: haar geschiedenis, natuur en culturen. Hij/zij houdt daarbij steeds voor ogen dat alle kennis en vaardigheden ook dienen om diezelfde wereld met elkaar te kunnen blijven bewonen. Bovenal heeft de leerling plezier in leren en het aangaan van uitdagingen.

De school heeft een veilig klimaat waarin ontwikkelingsgericht leren centraal staat. Leerlingen worden in een rijke, stimulerende leeromgeving uitgedaagd om zelf of met anderen op zoek te gaan naar antwoorden en oplossingen, in en buiten de school.

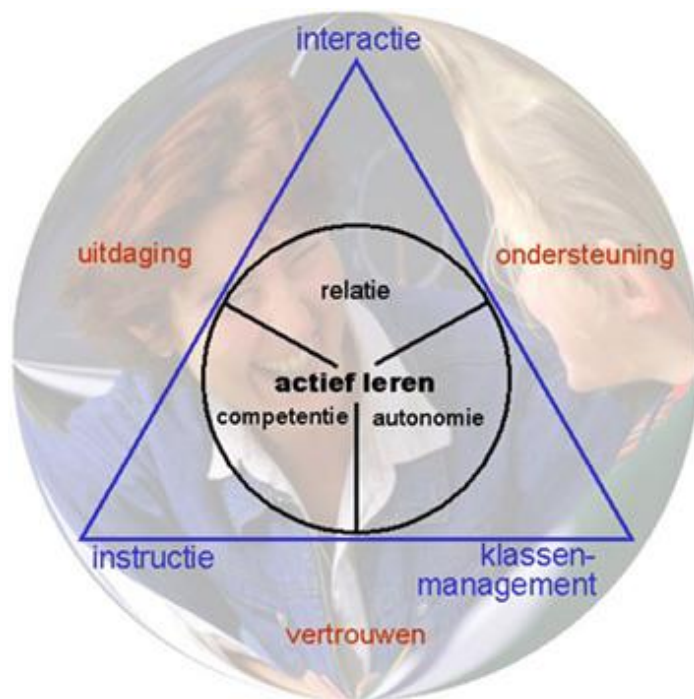
Respect, ruimte, structuur, vertrouwen, eigenaarschap en een positieve benadering zijn kernwaarden van de schoolcultuur. Wij zien het als onze opdracht, leerlingen, met respect en actieve aandacht voor alle levensovertuigingen, op een inspirerende wijze voor te bereiden op een kansrijke toekomst. We willen de kinderen toerusten om mondige wereldburgers te worden.

3. Onze visie op ontwikkeling, leren en onderwijs

Visie op ontwikkeling en leren

Bouwen aan de wereld van morgen, in een school waar je als kind graag binnenkomt.

De school is voor kinderen een plek waar ze zich kunnen ontwikkelen tot burgers van de toekomst, met voldoende cultureel-maatschappelijke bagage en voldoende gevoel van eigenwaarde om volwaardig en op niveau deel te kunnen nemen aan het leven en de maatschappij. Onze school, een plek om te bouwen aan een wereld voor morgen. Een wereld waarin wordt gestreefd naar het hoogste, maar waar men gelukkig kan zijn met het haalbare.

Welbevinden, betrokkenheid en competentie bevorderen ontwikkeling. Een kind bezit van nature exploratiedrang, welke leidt tot persoonlijke groei. Wij hebben vertrouwen in de ontwikkelingskracht van het kind en nemen dat als uitgangspunt voor ons handelen. Wij erkennen, dat een kind in staat is tot het nemen en dragen van verantwoordelijkheid m.b.t. zijn leren en dat het de juiste keuzes kan maken, indien het goed begeleid wordt. In een omgeving waar oog is voor het individu kan een kind zichzelf zijn. Factoren, die de ontwikkeling belemmeren, worden zo snel mogelijk in kaart gebracht en worden (indien mogelijk) zo snel mogelijk weggenomen. Hierbij spelen ook de ouders en andere omgevingsfactoren een belangrijke rol.

Eigenaarschap speelt een grote rol als het gaat om verantwoordelijkheid nemen.

Visie op onderwijs **DDD**

- **Zorg en onderwijs verwijzen naar hetzelfde (primaire) proces. Vanuit onze visie is het onderscheid tussen beiden eigenlijk niet relevant en ook niet gewenst. Onderwijs en zorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden**
- Onze kernwaarden zijn: respect, vertrouwen, eigenaarschap en zelfverantwoordelijkheid.
- We zien sociaal emotionele ontwikkeling als basis voor goed functioneren. We gebruiken hiervoor een gedegen structurele werkwijze, die zorg kan dragen voor deze basis.
- Het team is samen met de ouders verantwoordelijk voor een goed opvoedingsklimaat op school.
- Wij zoeken de balans tussen vraaggestuurd onderwijs en een stimulerend aanbod in een rijke ontwikkelingscontext. Bij taal en rekenen werken we aanbodgericht vanuit onze doelen, bij wereldoriëntatie werken we meer vraaggestuurd en thematisch, waarbij we de kinderen leren de basisvaardigheden van taal en rekenen toe te passen.
- Wij zien leren en ontwikkelen als een sociaal proces dat plaatsvindt in een sociale context, waarbij leerlingen voornamelijk actief bezig zijn. Hiervoor zijn uitgangspunten met betrekking tot samenwerkend leren beschreven.
- Ontwikkeling dient zoveel mogelijk aan te sluiten bij de 'zone van de naaste ontwikkeling'
- We geven kinderen ruimte om te leren op de manier die het beste bij hen past
- Wij zien ouders als onze partners, die wij zoveel mogelijk willen betrekken bij het proces
- Wij bieden competente leerkrachten t.a.v. het creëren van een goed pedagogisch klimaat, het in de praktijk brengen van de onderwijsvisie, het didactisch goed toegerust zijn, het kunnen aanbieden van onderwijs op maat, het kunnen signaleren van indicatie voor zorg.

Ons onderwijsaanbod

We werken met moderne leermethoden voor de vakgebieden taal, lezen en rekenen. Deze methoden vormen de basis van ons onderwijsaanbod; hiermee voldoen we aan de kerndoelen.

We kiezen voor de onderdelen taal, lezen en rekenen voor gebonden en stapsgewijs uitgevoerde leeractiviteiten. De eind- en tussendoelen zijn hiervoor de uitgangspunten. Voor het vaststellen van deze doelen maken we gebruik van de referentieniveaus voor taal en rekenen.

Het denken in (minimum)leerdoelen en leerlijnen en aanvullende stof zijn essentieel voor het bepalen van de onderwijsbehoefte/instructiebehoefte c.q. van de leerling of groepen leerlingen. Waar mogelijk wordt deze geclusterd. Het onderscheiden van deze onderwijsbehoefte geschiedt via de opbrengsten van (niet)methodegebonden toetsen, inzicht/ informatie van de leerkracht, o.a. gebaseerd op gesprekken met de leerling en de ouders.

We werken met het model convergente differentiatie. Daarbij proberen we de verschillen tussen kinderen zo klein mogelijk te houden en is het onderwijs, bijvoorbeeld door het gebruik van meerdere instructiegroepen binnen eenzelfde leerstofeenheid, er op gericht de basisorganisatie van het leerstofjaarklassensysteem in stand te houden.

We werken niet met niveaugroepen, maar met instructiegroepen die als volgt worden onderscheiden:

- I Leerlingen die geen of nauwelijks instructie nodig hebben
- II Leerlingen die aan de basisinstructie voldoende hebben
- III Leerlingen die een aanvullende of verlengde instructie nodig hebben
- IV Leerlingen die een individuele instructie nodig hebben.

Instructie, kern van goed onderwijs

Een leerkracht varieert de instructie al naar gelang de behoeften van de leerlingen.

De instructie voldoet aan de volgende criteria:

1. Alle kenmerken van het IGD model
2. De individuele aanspreekbaarheid: alle leerlingen voelen zich aangesproken, niet alleen de zwakkeren of de sterkeren.
3. De zichtbaarheid (voorspelbaarheid): instructie, vraag en antwoordspel is zichtbaar en hoorbaar voor iedereen. De betrokkenheid wordt zodoende gestimuleerd.
4. De veiligheid: leerlingen moeten de ruimte krijgen om fouten te mogen maken, (met medeleerlingen) te kunnen (voor)overleggen of hun beurt voorbij laten gaan.

De leerkracht, centrale factor binnen goed onderwijs.

De leerkracht is de meest cruciale factor binnen ons onderwijs. Het is aan hem of haar om in staat te zijn een vertaling te geven van de maatschappij, zoals die door de school (ouders en leerkrachten) is vastgelegd in het schoolplan. Dit stelt hoge eisen aan een leerkracht op onze school:

- Vakbekwaam, verantwoordelijk en betrokken.
- Sterk in organisatie en klassenmanagement.
- Professioneel in staat om vanuit de schoolvisie en missie een eigen invulling te geven aan het onderwijs. Het is het individuele, dat een extra dimensie geeft aan de collectieve visie en missie. Kinderen worden niet begeleid door een school of een instituut, maar door leerkrachten. De leerkracht als voorbeeld en inspiratiebron.
- Gericht op kwaliteit en resultaat. Naast het proces is het resultaat evenzeer belangrijk. Wetslagen in onze maatschappij kan niet alleen met kennis van processen. Het hebben en kunnen gebruiken van kennis is van belang in onze huidige maatschappij. Een leerkracht op onze school is een kennisdrager.
- Gericht op het werken op een school in een gemeenschap: breed ontwikkeld, inzetbaar en handelend vanuit het principe dat groepsprocessen (homogeen en heterogeen) net zo belangrijk zijn als het individu.

Afstemming van ons aanbod op de mogelijkheden van de kinderen

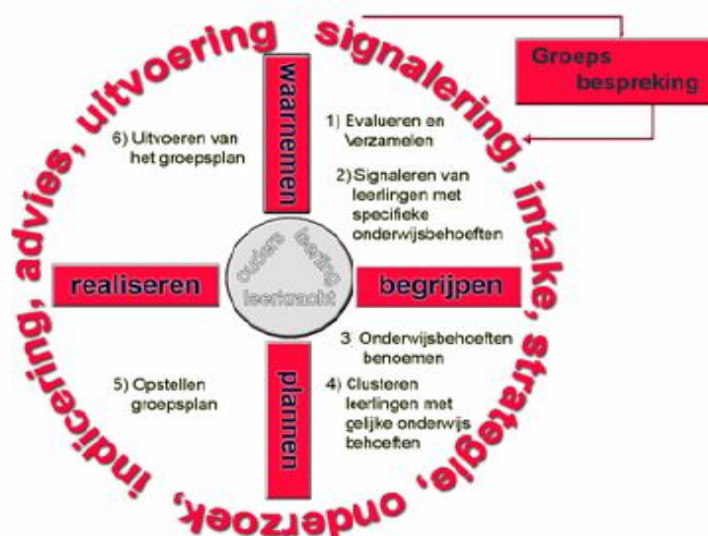
Wanneer kinderen in hun ontwikkeling, zowel cognitief als sociaal/emotioneel, belemmerd worden, kan (steeds in overleg met ouders):

- het programma aangepast worden (hoeveelheid en keuze van het werk, het werktempo, of het niveau);
- gekozen worden voor het werken in een andere methode, met ander materiaal. In beide gevallen doen de leerlingen zoveel mogelijk met de groep mee. Streven is het halen van de kerndoelen. De leerbaarheid van het kind is zodanig, dat het ons reguliere leerstofaanbod helemaal of grotendeels kan verwerken, in elk geval een minimaal gemiddelde beheersing van de leerstof tot eind groep 6, opdat de leerling kan deelnemen aan het voortgezet onderwijs;
- gekozen worden voor een langer verblijf in een bepaalde groep;
- gekozen worden voor tussentijdse terugplaatsing.
- gekozen worden voor een traject "passende plaats", i.s.m. het Samenwerkingsverband.
- gekozen worden voor een verwijzingstraject naar s.(b).o.

Handelingsgericht werken

Bij handelingsgericht werken (HGW) maakt de leerkracht, voor een periode van steeds 10 tot 13 weken, een plan om het onderwijs vorm en inhoud te geven. Daarbij wordt drie à vier keer per jaar de cyclus HGW doorlopen, met de daarbij behorende stappen:

De cyclus handelingsgericht werken voor de leerkracht:

Waarnemen

1. Verzamelen van gegevens, evalueren vorig plan: Hoe gaat het met de taal/leesontwikkeling van de

leerlingen in mijn groep?

2. Signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften: Welke leerlingen vallen op bijvoorbeeld door een lage of opvallend hoge toetscore? Is er incidenteel sprake van terugval/sterke vooruitgang of speelt dit al langere tijd? (data-analyse op groepsniveau)

Begrijpen

3. Onderwijsbehoeften benoemen: Wat vragen deze leerlingen van mij?

Plannen

4. Het clusteren van leerlingen: Welke leerlingen kan ik hiervoor bij elkaar brengen als (tijdelijk) groepje omdat ze (ongeveer) hetzelfde van mij vragen?

5. Opstellen van een groepsplan: Wat bied ik deze groep leerlingen aan?

Realiseren

6. Uitvoeren van het groepsplan: Op welke momenten doe ik dit?

Het clusteren van leerlingen

Het clusteren van leerlingen is een belangrijk aandachtspunt in de cyclus van handelingsgericht werken. Tijdens de groepsbespreking bespreken de intern begeleider en de leerkracht(en) welke leerlingen het beste geclusterd kunnen worden en welke maatregelen voor het klassenmanagement daarvoor nodig zijn.

De clustering die de leerkracht maakt, is wel flexibel: niet voor altijd en voor elke activiteit.

Na het doorlopen van de cyclus wordt tijdens de groepsbespreking de clustering van leerlingen opnieuw kritisch bekeken en zo nodig heroverwogen:

- Wat zijn de leerling-resultaten?
- Leren de leerlingen in het groepje van en met elkaar?

Dit is heel belangrijk om te voorkomen dat er toch langdurig homogeen groeperen van leerlingen gaat ontstaan en leerlingen wordt ontnomen te leren van 'de goeden'.

Het clusteren van leerlingen vindt binnen de groep plaats. Wanneer de leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften zijn geclusterd, maakt de leerkracht een passend plan, het groepsplan. Het groepsplan is in essentie het resultaat van de 4 eerder doorlopen stappen.

Het groepsplan

Een groepsplan omvat een beschrijving van het onderwijsaanbod voor een bepaalde periode. In het groepsplan staan concrete en praktische aanwijzingen beschreven voor de manier waarop de leerkracht omgaat met de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in de groep.

Het groepsplan richt zich dus ook op het aanbod aan alle leerlingen in de groep. Een groepsplan is ook doelgericht, met hoge verwachtingen ten aanzien van alle leerlingen, om te komen tot betere resultaten. (opbrengstgericht werken) Wij gebruiken veel de groepsplannen vanuit de methode.

De groepsbespreking

Elke cyclus wordt afgesloten met een groepsbespreking, waarbij de leerkracht en de intern begeleider aanwezig zijn. Groepsbesprekingen zijn in de jaarplanning van school opgenomen. De groepsbesprekingen vormen een belangrijke schakel in de zorg aan leerlingen. Voorafgaand aan de start van het schooljaargroep ontvangt de intern begeleider het groepsoverzicht, waarin alle actuele leerling-gegevens (toetsresultaten en observatiegegevens) zijn opgenomen en welke leerlingen opvallen.

Verder beschrijft de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerlingen en geeft aan hoe de leerlingen te clusteren. Tot slot zorgt de leerkracht voor een overzicht van vragen die in de groepsbespreking aan de orde worden gesteld.

De intern begeleider leidt de groepsbespreking en maakt een kort verslag van de afspraken en besluiten. De intern begeleider bespreekt met de leerkracht ook mogelijke begeleidingsvragen van de leerkracht(en) tijdens de groepsbespreking. Ook hiervoor geldt dat er afspraken worden gemaakt en vastgelegd.

Tijdens de groepsbespreking wordt er vooral ingestoken op de opvallende bijzonderheden, zoals achterblijvende ontwikkeling, veranderingen gedrag en/of sociaal-emotioneel, werkhouding en motivatie, contacten met ouders en mogelijkheden om het kind thuis te ondersteunen bij het schoolwerk, e.a.

De externe begeleiding komt aan bod zoals logopedie, fysiotherapie e.a. Het is nog niet vanzelfsprekend dat deze externe begeleiders school informeren. Verslagen worden bij de ouders opgevraagd. Het kan verhelderend zijn om vanuit het verslag contact te zoeken met de externe begeleider om te weten hoe en aan welk doel er gewerkt wordt. Soms kan er ook op school op worden aangehaakt, waardoor er sneller een resultaat wordt bereikt.

In de groepsbespreking worden afspraken gemaakt, indien nodig over vervolgstappen en extra interventies. Er worden afspraken gemaakt hoe de eventuele ondersteuningsvragen worden opgepakt.

Groeidocumenten en OPP

Incidenteel zullen er altijd individuele plannen blijven bestaan, maar die vormen uitzonderingen. Het gebeurt alleen als een leerling herhaaldelijk onvoldoende profiteert van het aanbod zoals opgenomen in het groepsplan en de aanpak die de leerkracht daarbij hanteert. Veel aspecten uit het plan van aanpak(groeidocument) zijn ook verwerkt in het groepsplan, waardoor het individuele plan vooral een verbijzondering is van het groepsplan. De aanvulling is bijvoorbeeld een beschrijving van een specifieke aanpak of specifieke additionele voorzieningen die alleen voor deze leerling gelden. Het individuele plan is hierdoor vooral een bijlage bij het groepsplan.

In het groepsplan wordt ook verwezen naar de individuele kindgesprekken, dit is de basis voor het plan van aanpak. Hiervoor gebruiken wij een format. Hierin staan de plannen die samen met het kind gemaakt worden voor de komende korte periode.

Zijn er behalve de zorg over de cognitieve ontwikkeling, ook andere zorgen dan worden deze beschreven in een groeidocument. Dit document volgt alle stappen en afspraken die hierover gemaakt worden.

Als een kind de basisleerstof in een groep niet meer kan volgen en de verwachting is dat deze leerling het doel beheersing leerstof op eind groep 6 niveau niet gaat halen voor één of meerdere vakken, wordt een OPP opgesteld.

4. Onze visie op zorg en interne begeleiding

Zorg en onderwijs verwijzen naar hetzelfde (primaire) proces. Vanuit onze visie is het onderscheid tussen beiden eigenlijk niet relevant en ook niet gewenst. Onderwijs en zorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Onze mogelijkheden zijn echter niet onbegrensd. We laten ons in ons handelen leiden door de volgende overwegingen:

- De visie op zorg
- Visie op interne begeleiding
- De visie op instructiebehoefte en differentiatie
- De grenzen aan de praktische haalbaarheid

Visie op zorg (leerkracht) **Zorgplan**

De leerkracht is coach en begeleidt kinderen in het ontwikkelingsproces. De leerkracht richt zich in eerste instantie altijd op het welbevinden van het individu en / of van de groep en stemt daar zijn of haar acties op af.

De leerkracht is gericht op het in beeld krijgen van specifieke onderwijsbehoeftes van een kind en hanteert daarbij signaleringsinstrumenten die de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling in beeld brengt.

De leerkracht heeft kennis van de wijze waarop het zorgbeleid wordt uitgevoerd ter voorkoming van problemen op sociaal- emotioneel gebied en voert de schoolafspraken uit die zijn vastgesteld rondom zorg.

De leerkracht hanteert methodieken die op schoolniveau zijn afgesproken, enerzijds ter bevordering van de doorgaande lijn, anderzijds ter voorkoming van problemen (zowel cognitief als sociaal-emotioneel).

De leerkracht kent de signalen, behorende bij specifieke onderwijsbehoeften (b.v. hoogbegaafdheid, gedragsstoornissen, leerstoornissen, pestgedrag) en/of stelt zich daarin lerende op.

De leerkracht is in staat de gegevens in het Leerlingvolgsysteem (LVS) te verzamelen (voert o.a. de toetskalender uit), gegevens te analyseren en te vertalen naar een adequaat onderwijsaanbod.

De leerkracht is in staat het onderwijs zo te organiseren, dat tegemoet gekomen kan worden aan de individuele zorgvraag. Hij of zij stelt zich lerende op en vraagt om hulp, wanneer er zich problemen voordoen. De leerkracht is in staat planmatig de zorg uit te voeren.

Visie op interne begeleiding

Leerkrachten mogen rekenen op deskundige begeleiding m.b.t. het onderwijskundig- en pedagogisch handelen. Hiervoor is onze Interne Begeleider verantwoordelijk:

De Interne Begeleider is:

- de interne coach en is in staat tot het verlenen van consultatieve begeleiding;
- stelt zich in de begeleiding adaptief op;
- in staat om leerkracht te ondersteunen bij het vergroten van de competentie onderwijskundig- en pedagogisch handelen in de groep;
- op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen en volgt waarnodig gewenste scholing;
- gericht op het versterken van de eigen competenties;
- in staat tot het ontwikkelen en uitvoeren van de zorgstructuur volgens de principes van het HGW
- de vertegenwoordiger van de school in de relatie met externe instanties;
- degene die bewaakt of de grenzen van de zorg niet worden overschreden;
- de bewaker van het belang van de individuele leerling, het belang van de hele groep en het belang van de betrokken leerkracht;
- verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorgstructuur.

Haalbaarheid

Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte stellen extra eisen aan de school (het gebouw), de leerkrachten, de IB-er en ook de medeleerlingen. Het uitgangspunt is dat elke leerkracht in principe ruimte heeft voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte. Dat betekent echter niet dat elke leerling met een specifieke onderwijsbehoefte kan worden geplaatst op onze school. Elke aanmelding wordt expliciet beoordeeld (zie procedure toelating)

Bij ieder verzoek tot plaatsing zal opnieuw een afweging gemaakt worden. Kern van deze afweging is de vraag of de combinatie van specifieke onderwijsbehoefte en de extra ondersteuning die noodzakelijk is, past binnen de mogelijkheden van onze school. Het gaat daarbij om de balans tussen de hulpvraag van het kind en de (on)mogelijkheden van onze school. Ook dient daarbij meegenomen te worden of hulp extern ingeschakeld kan worden.

Bij elke aanmelding wordt gekeken naar een reeks aspecten. Wat vraagt het kind met betrekking tot:

- Pedagogische aanpak
- Didactische aanpak
- Kennis en vaardigheden van de leerkracht en het team
- Organisatie binnen de school en binnen de klas

- Materiële aspecten (gebouw)
- De positie van de medeleerlingen
- De rol van de ouders
- De externe ondersteuning

Er kunnen zich situaties voordoen, waarin de grenzen aan de zorg voor de kinderen worden bereikt:

- Verstoring van rust en veiligheid.
Indien sprake is van een onderwijsbehoefte waarbij zich ernstige gedragsproblemen voordoen die leiden tot ernstige verstoringen van de rust en de veiligheid in de groep, dan is voor ons de grens bereikt als wordt beoordeeld dat het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan de gehele groep en aan de betreffende leerling te bieden.
- Onbalans tussen verzorging/behandeling – onderwijs.
Indien een leerling een beperking heeft, die een zodanige verzorging / behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en behandeling voor de betreffende leerling, als het onderwijs aan de betreffende leerling onvoldoende tot zijn recht kan komen, dan is voor ons de grens bereikt waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan het betreffende kind met een handicap te bieden;
- Verstoring van het leerproces voor de andere kinderen.
Indien het onderwijs aan de leerling met een specifieke onderwijsbehoefte een zodanig beslag legt op de tijd en de aandacht van de leerkracht dat daardoor de tijd en aandacht voor de overige (zorg)leerlingen in de groep onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden, dan is voor ons de grens bereikt waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs te bieden aan de (zorg)leerlingen in de groep;
- Gebrek aan zorgcapaciteit.
In het verlengde van de onder punt drie beschreven situatie is de school niet in staat een leerling met een specifieke onderwijsbehoefte op te nemen vanwege de zwaarte en het aantal zorgleerlingen dat al in een bepaalde groep voorkomt. Per aanmelding zal de afweging moeten plaatsvinden of er voldoende zorgruimte aanwezig is.

- **Grenzen aan de leerbaarheid van kinderen**

Kinderen met de volgende kenmerken kunnen door ons opgevangen worden:

- Kinderen met een IQ rondom het gemiddelde: tussen 80 à 85 enerzijds en 135 à 140 anderzijds met een min of meer probleemloze ontwikkeling
- Kinderen met (beperkte) leerproblemen op één of meer vakgebieden van taal, lezen en rekenen met als ontwikkelingsperspectief begin groep 8
- Kinderen met (beperkte) leerproblemen op één of meer vakgebieden van taal, lezen en rekenen met als ontwikkelingsperspectief begin groep 7 en/of LWOO
- Kinderen met een vertraagde lees- taalontwikkeling
- Kinderen met enkelvoudige of meervoudige dyslexie
- Kinderen met een ernstig vertraagde taalontwikkeling en een ontwikkelingsperspectief van eind groep 6, door de jaren heen onze **Expertise** geworden.
- Kinderen met een vertraagde rekenontwikkeling
- Kinderen met rekenproblemen
- Kinderen met (beperkte) problemen in hun sociaal-emotioneel functioneren*
- Kinderen met faalangst
- Kinderen met zwak ontwikkelde sociale vaardigheden

*Hieronder vallen ook de kinderen met ADHD en kinderen met lichte autistische stoornissen.

Voor kinderen met de volgende kenmerken staan wij in principe ook open, tenzij uit aanvullend onderzoek blijkt dat deze kinderen onze zorgbreedte en/of zorgzwaarte te boven gaan:

- Kinderen met een IQ ondergrens van ongeveer 60
- Kinderen met een ernstig vertraagde rekenontwikkeling en een ontwikkelingsperspectief van eind groep 6

- Kinderen met (ernstige) problemen in hun sociaal-emotioneel functioneren
- Kinderen met (ernstige) gedragsproblemen en/of werkhoudingproblemen
- Kinderen met behoefte aan specialistische didactische hulp op taal/rekengebied
- Kinderen met behoefte aan specialistische pedagogisch hulp, bijvoorbeeld voor kinderen met kenmerken of diagnoses als NLD, ODD, PDD-nos, hechtingsstoornissen, syndroom van Down, etc.

Aanmeldingen van deze kinderen worden uitgebreid door directie en IB-er besproken en ook het team wordt advies gevraagd, alvorens de directie een besluit neemt over toelating. Bij deze afwegingen speelt ook mee of een kind in aanmerking komt voor breedte zorg (= ondersteuning vanuit de OZKNV). Een belangrijk beslissingscriterium voor de breedte zorg is de vraag of de basisschool in staat is het kind gedurende een aantal dagdelen adequaat op te vangen en de mogelijkheid heeft de benodigde expertise te ontwikkelen en/of in te kopen.

5. Interne zorgstructuur

Onze school maakt deel uit van het samenwerkingsverband Zeeluwe. Binnen dit samenwerkingsverband wordt uitgegaan van een zorgstructuur, waarbinnen 5 fasen worden onderscheiden, waarbij het niet noodzakelijk is deze stappen puntsgewijs te volgen. Ook daarbij geldt "Wat is nodig om...." **De eerste vijf fasen vallen onder de basisondersteuning.**

Fase 1. De leerkracht in de groep observeert, signaleert, begeleidt en heeft contact met de ouders. De leerkracht is verantwoordelijk voor zijn/haar leerlingen en gaat er vanuit dat leerlingen verschillende onderwijsbehoeften hebben. Hij/zij probeert het onderwijs af te stemmen op de verschillende onderwijsbehoeften en mogelijkheden van de kinderen.

Er wordt gebruik gemaakt van zowel methode gebonden- als niet-methode gebonden toetsen en observatielijsten. Na observaties van de leerlingen en signalering met behulp van toetsgegevens en verwerkingsresultaten, kan de leerkracht overgaan tot analyse en bijstelling van het onderwijs in zijn groep. Dat kan betekenen dat de leerkracht kiest voor een andere didactiek en/of leerinhoud.

Fase 2. Mocht de leerkracht geen vooruitgang zien, dan bespreekt de leerkracht de situatie met collega's (benut hun kennis) tijdens een leerlingbespreking. Wanneer op basis van observaties, leerresultaten en toetsing een leerling opvalt, stemt de leerkracht het onderwijs af op de onderwijsbehoefte of begeleidingsvraag van het kind. Het bieden van hulp kan bestaan uit:

- extra instructie of een andere vorm van instructie
- aangepaste (andere) leerstof
- andere oplossingsstrategie

In de overlegstructuur kan de leerkracht de IB-er raadplegen of collegiaal overleg voeren m.b.t. dit kind. De leerkracht zorgt voor verslaggeving. Hij/zij is verantwoordelijk voor het bijhouden van deze gegevens.

Fase 3. Mocht ook nu de leerkracht onvoldoende vooruitgang zien, dan schakelt de leerkracht de intern begeleider in en bespreken ze samen met de ouders de situatie. Indien de hulp genoemd in fase 2 niet leidt tot de gewenste resultaten, de ontwikkelingsachterstand blijft of zelfs groter wordt, meldt de leerkracht dit kind aan bij de IB-er. In fase 3 wordt de zorg voor dit kind een gedeelde verantwoordelijkheid van groepsleerkracht, IB-er en ouders. Bij stap 3 moet de IB-er ingeschakeld zijn, dit in tegenstelling met fase 2 waarbij de IB-er ingeschakeld kan worden.

- De leerkracht geeft informatie over het kind en stelt de hulpvraag vast. Aan de hand van de gegeven informatie en de gestelde hulpvraag wordt in overleg met elkaar, ook met de leerling zelf, een plan gemaakt. De intern begeleider verzamelt indien nodig de te gebruiken materialen genoemd in het plan.
- Er wordt in dit plan een keuze gemaakt ten aanzien van plaats voor uitvoering van het plan. Dit plan wordt bewaard in de (digitale)zorgmap en bij de IB-er.
- Verslaggeving van de resultaten in de klas vindt plaats door de groepsleerkracht. Verslaggeving van de resultaten buiten de groep door de IB-er.
- De IB-er is verantwoordelijk voor het doen plaatsvinden van de evaluatiemomenten genoemd in het plan. De IB-er maakt hiervoor een afspraak met de desbetreffende leerkracht en/of ouders en noteert de afspraken die gemaakt worden.
- Bij het maken van een plan worden de ouders betrokken. Ze worden uitgenodigd voor een gesprek op school.

- Er wordt verslaggeving van dit oudergesprek gemaakt. Het verslag wordt ondertekend door de ouders en school.
- Dit ondertekende verslag wordt bewaard in het dossier van de leerling.

Wordt er ondanks alle inspanningen weinig of geen resultaat geboekt, dan wordt er voor dit kind op basis van de verkregen gegevens een zo reëel mogelijk ontwikkelingsperspectief vastgesteld in een plan van aanpak voor één of meer vakgebieden. Hiervoor gebruiken we vaak de aangereikte i-lijn uit de methodes. De leerkracht doet dit in overleg met de IB-er.

- Er worden afspraken gemaakt over de plaats van uitvoering.
- Er vindt een gesprek plaats met de ouders. De groepsleerkracht maakt in overleg met de IB-er een afspraak met de ouders. De IB-er is hierbij aanwezig
- Een leerling waar een individuele leerlijn voor wordt opgesteld, wordt minimaal 2x per jaar besproken in een zorgvergadering. Op initiatief van de interne begeleider worden deze kinderen ingepland.

Fase 4. Afhankelijk van de casuïstiek kan de i.b.-er/directeur op verzoek van de ouders besluiten externe expertise in te schakelen:

- Bij leer- en/of gedragsproblemen een orthopedagoog;
- Bij andersoortige problemen de generalist van het basisteam;
- Bij multi problemen beiden.

Fase 5. Indien nodig zorgen de intern begeleider en de generalist basisteam voor de toeleiding naar het specialistisch team van de jeugdhulp.

Fase 6. Maatwerk-arrangementen De maatwerk-arrangementen kunnen variëren van licht tot zwaar. Het zorgteam van de school stelt –na consultatie van de orthopedagoog, generalist en/of specialisten het maatwerk arrangement op. Dit „maatwerkadvies“ richt zich op aanpassingen binnen het reguliere onderwijs, zoals handelingsadviezen voor de school, een passend onderwijsarrangement voor het kind (op de huidige of een nieuwe reguliere school), opgroeisteun voor het kind bijvoorbeeld een training sociale vaardigheid) en opvoedondersteuning voor de ouders. Voor enkele kinderen vraagt de aanpak op maat een zo specifieke ondersteuning, dat alleen een speciale setting die kan bieden. Dit impliceert een (tijdelijke) plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of een intensief jeugdzorgaanbod. Arrangementen worden op maat ontwikkeld en vinden geheel of tijdelijk (symbiose) plaats binnen reguliere scholen als wel op scholen voor speciaal (basis)onderwijs. Bij ons bestuur kunnen gelden aangevraagd worden voor een licht arrangement. Deze aanvraag wordt beoordeeld door een directeur en een IB-er van een andere school.

Voor de zorg op 't Kofschip betekent dit:

Signaleren en bespreken van zorgleerlingen.

Aan de hand van de observaties, leerresultaten, methode- en niet-methode gebonden toetsen (CITO), worden de zorgleerlingen geïnventariseerd en met de groepsleerkracht of in dien nodig in teamverband besproken.

We doen dit tijdens de zorgvergaderingen die aan het begin van het schooljaar zijn vastgelegd. Deze zorgvergaderingen zijn met de intern begeleider en de leerkracht(en) van de betreffende groep. De intern begeleider bewaakt de naleving van eventueel gemaakte afspraken.

Groeps- en leerling-besprekingen zijn een belangrijk onderdeel van deze vergaderingen.

Waar nodig worden zorgleerlingen/groepen ook op de agenda geplaatst van de reguliere teamvergadering..

Groepsbespreking (groepsleerkracht(en) en intern begeleider)

Doel van de groepsbespreking is het bespreken van het functioneren van de groep als geheel en het signaleren van leerlingen, die hetzij door gedrag, dan wel door leerprestaties of ontwikkeling opvallen. Op grond hiervan wordt bepaald of er en hoe er ondersteuning van de leerling en/of leerkracht kan plaatsvinden. Ondersteuning kan via extra groepsobservatie b.v. door intern begeleider, oudergesprekken, materiële voorzieningen en een individuele leerling-bespreking. Aan de hand van de groepsbespreking worden de groepsplannen opgesteld en kunnen leerlingen worden geselecteerd die voor een eventuele leerling-bespreking in aanmerking komen.

Individuele leerling-bespreking (team en intern begeleider)

Op verzoek van de groepsleerkracht kan een leerling worden ingebracht in een teamvergadering na

overleg met de internbegeleider. De leerling wordt door de leerkracht zo nauwkeurig mogelijk in kaart gebracht. Dit om school-brede afspraken over kinderen toe te lichten en andere leerkrachten dan de groepsleerkracht op de hoogte te stellen van de afspraken

Tijdens de bespreking kunnen ook handelingssuggesties, handreikingen te bedenken die mogelijk een oplossing kunnen bieden voor de gestelde hulpvraag naar voren gebracht. We streven naar een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle leerlingen binnen de school. De interne begeleider vervult hierbij een coördinerende rol. Zij leidt dit onderdeel van de bespreking, noteert de gegevens en bewaakt de handlingsprocedure en het evaluatietijdstip.

Hulp in de klas.

De groeps-bespreking kan leiden tot afspraken over het toepassen van handelingsalternatieven voor dit kind in de groep of directe hulp buiten de groep. Soms is nader onderzoek of observatie noodzakelijk.

Tijdens bovenstaande procedure wordt zorgvuldig met de belangen van de ouders omgegaan. De ouders zullen dan ook vroegtijdig geïnformeerd worden over de gang van zaken en om toestemming worden gevraagd voor door ons noodzakelijk geachte onderzoeken. Er worden afspraken gemaakt over vervolgoverleg en over de resultaten.

Bij het opstellen van een plan/groeidocument kan eventueel gebruik worden gemaakt van de expertise uit de Zorgkoepel.

Overlegstructuur:

Alle leerkrachten zijn een aantal keren per jaar ingepland, voor overleg met de internbegeleider. Zorg in breedste zin van het woord komt hier aan bod. Bv. groepszorg, individuele leerlingen en toetsgegevens of mededelingen zorgplatform etc.. Jaarplanning wordt uitgedeeld aan het begin van het schooljaar. De interne begeleider heeft regelmatig (streven is iedere week) overleg met de directeur over de gang van zaken rond de zorgstructuur.

Overdracht van zorgleerlingen naar een volgende groep.

De interne begeleider is verantwoordelijk voor het doorspreken van de zorgleerlingen, dat zijn de leerlingen in fase 3, 4 en 5 met de ontvangende leerkracht in aanwezigheid van de leerkracht die deze leerling overdraagt. De interne begeleider maakt de afspraak met beide collega's.

Verslaggeving ten aanzien van afspraken met ouders.

De groepsleerkracht legt de gemaakte afspraken met ouders schriftelijk vast. Ouders krijgen een kopie hiervan en ondertekenen dit. Verslagen worden bewaard in de afgesloten dossierkast.

Toelaatbaarheid speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs

Ook binnen Passend Onderwijs kan de beste plek voor een kind een plaats in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs zijn. Met name als het basisonderwijs de onderwijsbehoeften van het kind niet kan beantwoorden.

In dat geval kan de school (of het schoolbestuur) na goed overleg met de ouders een aanvraag voor plaatsing in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs bij de Onderwijszorgkoepel indienen.

In de Procedure Toelaatbaarheid vindt u een uitgebreide omschrijving van de procedure en de voorwaarden waaraan een aanvraag moet voldoen. Zie de website van Zeeluwe.

Belangrijk bij het invullen van het aanvraagformulier is de juiste volgorde:

allereerst ondertekenen de ouders en de school van herkomst het aanvraagformulier, vervolgens de coördinator van het Steunpunt (als verplichte orthopedagoog) en de tweede deskundige; als laatste ondertekent de directeur van de school voor (speciaal) basisonderwijs onder voorwaarde dat het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring afgeeft.

Schoolbesturen of schooldirecteuren kunnen een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring indienen.

5. Wat als ouders geen interventies/onderzoek willen?

Op 't Kofschip zijn we ons er van bewust dat leerkrachten en ouders geen gelijkwaardige relatie

hebben, ouders zijn afhankelijk van school en er is verschil in kennis. We gaan er op 't Kofschip van uit dat ieder verhaal twee kanten heeft en zijn bereid goed te luisteren en ons in de argumenten van de ander te verdiepen.

Leerkrachten en ouders willen allemaal het beste voor het kind. Toch kan het zijn dat er een patstelling ontstaat. Bijvoorbeeld school wil dat het kind onderzocht wordt of dat er een andere interventie gepleegd wordt. Ook kan het zijn dat ouders een OPP niet willen ondertekenen of dat er geen externe deskundige mag meekijken? Wat dan? In bovenstaande gevallen zullen er diverse gesprekken met de ouders, leerkrachten, intern begeleider en/of de directie plaatsvinden. Het probleem zal van diverse kanten bekeken worden, oplossingen bedacht en acties ingezet worden.

Mocht er geen vooruitgang of oplossing te vinden zijn dan kan de school "Het protocol schorsing en verwijdering van leerlingen" inzetten om een oplossing te bewerkstelligen. Ook kan het zijn dat school onthouding van zorg ervaart. In dat geval kan ook de "Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking treden".

7. Protocol Toelating en Verwijzing

Toelating en verwijzing gaat in principe op dezelfde grondslag. Het verschil is dat bij toelating dient te worden ingeschat in welk zorgniveau een kind zit. Bij verwijzing staat dit voor de school vast. De school volgt het beleid zoals vastgelegd binnen het beleid zorgplicht en passend onderwijs van ons samenwerkingsverband WSNS, ons schoolbestuur en tenslotte in ons eigen, bovenstaande schoolbeleid. Passend onderwijs begint bij onze school.

Aanmeldingsprocedure

Als ouders van een leerling met een specifieke onderwijs en/of begeleidingsvraag hun kind bij ons op school aanmelden, dan hanteren we het volgende stappenplan:

- Stap 1 Ouders melden hun kind aan op onze school.
- Stap 2 Gesprek met de ouders waarin gegevens worden uitgewisseld en wordt toegelicht hoe de school met het aanmeldingsverzoek om zal gaan. Ouders moeten schriftelijk toestemming geven voor het opvragen van gegevens over hun kind elders.
Bij dit gesprek is vanuit school minimaal aanwezig: de IB-er en de directeur.
- Stap 3 Het team/leerkracht wordt geïnformeerd over het verzoek.
Er wordt informatie verzameld (door de internbegeleider) over de leerling, over zijn mogelijkheden en zijn beperkingen.
Er wordt een analyse gemaakt van de (on)mogelijkheden van onze school. (zie hiertoe bijlage over gewenste hulp- en schoolmogelijkheden.)
- Stap 4 Met het team/leerkracht de verzamelde informatie bespreken.
- Stap 5 Het team/leerkracht brengt advies uit:
  - plaatsen (er zijn wellicht nog vragen, verder onderzoek is nodig,) of
  - afwegen van voorwaardelijke plaatsing, of
  - niet plaatsen omdat onze school geen adequaat onderwijsaanbod kan realiseren

Plaatsingsbeslissing

- Stap 6 Directie neemt een formeel besluit.
- Stap 7 Daarna worden de ouders door de directie geïnformeerd over het besluit.
  1. Bij plaatsing: gesprek met ouders, vastleggen van de tussen de school en ouders gemaakte afspraken over de aanpak van de leerling, verdere afspraken maken over de gang van zaken. Informeren van ouders en kinderen.
  2. Bij verder onderzoek: gesprek met ouders, aanvullende informatie halen en opnieuw besluiten.
  3. Bij afwijzing: gesprek met ouders, motivering op schrift zetten, met ouders en andere scholen naar alternatieven zoeken. Informeren van bestuur.

Uitvoering besluit

Bij plaatsing:

- Stap 8 In overleg met de ouders en ondersteunende instellingen opstellen van een

- handelingsplan.
- Stap 9 (Handelings-) plan laten ondertekenen door ouders.
- Stap 10 Verdere afspraken maken over gang van zaken (bijvoorbeeld PAB)

Bij niet plaatsing:

- Stap 8 Schriftelijk motiveren van besluit.
- Stap 9 Gesprek met ouders.
- Stap 10 Afspraken maken over vervolg = zorgdragen voor plaatsing elders. Handelen volgens passend onderwijs en zorgplicht, nu en binnen de dan geldende regelgeving.